

Więcej cukru w cukrze — usprawnienia w logistyce firm spożywczych

Specyfika wyrobów spożywczych oraz wymagania prawne związane z ich produkcją i obrotem sprawiają, że to właśnie obszar szeroko pojętej logistyki w dużej mierze przesądza o przewadze konkurencyjnej firmy spożywczej.

SEBASTIAN BIEŃ

Istnieją dwa sposoby, aby zarabiać więcej: oszczędzanie i zwiększanie przychodów.

Ta prosta zasada odnosi się zarówno do naszych gospodarstw domowych, jak i do

przedsiębiorstw. W latach 90. obserwowaliśmy wzmoczoną tendencję do pierwszego sposobu postępowania — menedżerowie starali się poprawiać sytuację ekonomiczną firm poprzez cięcia kosztów. O ile w wielu przypadkach zaciskanie pasa przyniosło pozytyw-

ne skutki, to jednak na dłuższą metę okazuje się działaniem krótkowzrocznym. Nie da się obecnie osiągnąć sukcesu rynkowego wyłącznie poprzez redukcję kosztów.

Konkurencyjność przedsiębiorstwa to efekt przemysłanej polityki inwestycyjnej,

w której logistyka odgrywa coraz bardziej kluczową rolę. Wiele przedsiębiorstw rozumie już bowiem, że aby rozwijać swój biznes, muszą odpowiadać na potrzeby klientów — dostarczając towar najwyższej jakości sprawnie, tanio i terminowo.

Jest to szczególnie widoczne w przedsiębiorstwach z sektora spożywczego. Dodatkowo na przemysł ten wpływ miały przyjęte przez Polskę dyrektywy unijne, które wymagają przestrzegania określonych norm, a często wręcz dyktują, co w biznesie jest wyznacznikiem jakości.

Aby spełniać wszystkie wymagania, często nie wystarczy sprawna organizacja firmy. Niezbędne staje się wsparcie ze strony systemu informatycznego, który umożliwi nie tylko ewidencję księgową, ale przede wszystkim pozwoli na pełną kontrolę procesów zachodzących w przedsiębiorstwie, sprostą jego ekspansji i będzie się rozwijał wraz z nim, wyznaczając nowe trendy nieustannej poprawy wydajności.

Sektor spożywczy nie może sobie pozwolić na brak systemowej kontroli nad procesem produkcyjnym, a tym samym nad brakiem informacji o dostawcach i klientach.

FUNKCJONALNE SKŁADNIKI AKTYWNE

Dobre wykorzystanie danych podstawowych wprowadzanych do systemu informatycznego w obszarze logistyki stanowi o połowie sukcesu przedsiębiorstwa w tym obszarze. Zastosowanie nie tylko dodatkowych charakterystyk, ale także wykorzystanie zarządzania okresami ważności, pozwoli na późniejsze osiągnięcie sukcesu nie tylko w tym zakresie, ale także w kolejnych procesach, w tym również w raportowaniu.

O ile opcja zarządzania okresami ważności jest dość powszechna (wśród firm spożywczych korzystają z niej między innymi producenci kawy, jak na przykład Mokate, czy producenci słodczy, jak Kopernik i Ferrero), to wykorzystanie funkcjonalności składników aktywnych dostępnej w systemie SAP dopiero zyskuje na popularności.

Dzięki tej funkcjonalności system SAP umożliwia prowadzenie stanów ilościowych w różnych jednostkach miary, ale przede wszystkim pozwala na prowadzenie ilości w jednostce miary, dla której przelicznik ilościowy nie jest stały i zależy od określonej cechy produktu.

Przykładem na zastosowanie tej funkcjonalności jest słynne badanie zawartości cu-

kru w cukrze. To, co było żartem filmowym, w rzeczywistości dla wielu firm spożywczych jest cenną możliwością. Narzędzie pozwala na bardziej dokładną analizę surowców oraz — co najważniejsze — wykorzystanie jej w dalszych etapach procesu produkcyjnego. Umożliwia na przykład uzależnienie ilości surowca w specyfikacji materiałowej od zawartości określonego składnika w partiach w magazynie. Dodatkową funkcjonalnością jest możliwość wyceny wcześniej wspomnianych ilości w zależności od tejże cechy.

Funkcjonalność jest tym bardziej cenna, gdy firma posiada ze swoim dostawcą umowę zastrzegającą zapłatę w zależności od określonych cech otrzymanego surowca. Z tej możliwości korzystają przede wszystkim te firmy, dla których bardzo ważne w procesie produkcyjnym są parametry dostarczonego surowca (jak na przykład wilgotność czy zanieczyszczenie). W tej kategorii znajdują się producenci cukru, jak na przykład Pfeifer & Langen, olejów spożywczych, jak Elstar Oils, czy soków i przetworów owocowo-warzywnych.

PRZEDĘ WSZYSTKIM WSPÓŁPRACA

Jednym z kluczowych czynników wpływających na jakość produktu finalnego jest współpraca z dostawcami. Traktowanie dostawcy jak partnera to jeden z dzisiejszych trendów, a system informatyczny stanowi ogromne wsparcie dla firmy w tym zakresie.

Współpraca z dostawcą zaczyna się w wielu przypadkach od rejestracji ofert. Budowanie zasobów dostawców pozwala na podejmowanie wielu ważnych decyzji, jednak efekt jest widoczny dopiero po tym, co dany dostawca dostarcza i jak potrafi reagować na zmieniający się popyt ze strony przedsiębiorstwa.

Zapotrzebowania na surowce wynikłe bezpośrednio ze zleceń produkcyjnych (które z kolei są wynikiem prognozy sprzedaży lub reakcji na zapotrzebowanie rynku), należy „przekuć” na zamówienia. Sprawny system informatyczny pozwala operatorowi na wybór dostawcy na podstawie historii kontaktów, ofert a przede wszystkim, przy użyciu bardzo istotnego narzędzia oceny dostawców.

Ocena dostawców jest standardowym narzędziem w systemie SAP. Mechanizm wzbogacają automatycznie informacje na podstawie relacji z dostawcą, począwszy od codziennych kontaktów, a skończywszy na jakości dostaw i sprawności ich realizacji.

Daje on zatem bardzo dobry, wielopłaszczyznowy obraz danego partnera.

Dodatkowo informowanie dostawcy o naszych długoterminowych planach, jak również zmieniających się zapotrzebowaniach produkcyjnych, pozwala na planowanie, a także szybszą reakcję, a co za tym idzie — sprzyja stabilnej współpracy.

Wykorzystanie w tym celu narzędzi EDI (Electronic Data Interchange), pozwalających na elektroniczną wymianę danych, dodatkowo skraca czas, a także redukuje koszty związane z tradycyjną formą komunikacji z dostawcami. Wykorzystanie standardów EDI w systemie SAP umożliwia firmie nie tylko wysyłanie zamówień do dostawcy oraz ich zmiany, ale także na otrzymywanie od niego szeregu informacji koniecznych do prowadzenia biznesu, w tym między innymi potwierdzeń zamówień, etapów ich realizacji czy też wysyłanych dostaw. Powyższe informacje pozwolą przedsiębiorstwu na realizację produkcji, a także na jej ewentualne zmiany w wyniku możliwych przestoju u dostawcy. Poza tym, informacja o planowanej dostawie daje możliwość wygospodarowania odpowiedniej przestrzeni magazynowej, a także pracy dla osób zajmujących się magazynowaniem i kontrolą przyjmowanych surowców.

JAKOŚĆ SUROWCÓW I POCHODZENIE

Jak już wspomniano wcześniej, wiele norm unijnych wymaga od producentów, szczególnie wyrobów spożywczych, zachowania pełnej kontroli od momentu pozyskania surowca, aż po jego zużycie do konkretnych partii wyrobów.

Zarządzanie partiami w systemie klasy SAP to codzienność, jednak zmyślne zarządzanie partiami poprzez rejestrację wielu cech danej partii surowców, a następnie ich analizowanie pod kątem wytworzonych wyrobów, stanowi bardziej złożoną operację.

Wejście surowców do magazynu, rejestrowane pod kątem ilościowo-wartościowym, umożliwia uzupełnienie danych o cechy tychże partii. W przypadku wielu surowców należy przeprowadzać nie tylko kontrolę jakościową, ale także kwarantannę. Systemowe zróżnicowanie rodzajów zapasów na będące w nieograniczonym wykorzystaniu oraz te w kontroli jakości, daje przedsiębiorstwu jasny obraz posiadanych zapasów, a także zapewnia uzyskanie informacji o rzeczywistym ich stanie. Zapobiega omyłkowemu wydaniu

surowców czy opakowań podlegających kontroli jakości.

Zaletą jest ogólna dostępność materiałów pod zlecenia produkcyjne, a także możliwość sprawdzenia ich ilości w kontroli jakości. Wprowadzenie późniejszych cech oceny ja-

kości umożliwia firmie zwolnienie partii do nieograniczonego wykorzystania, a także wpływa bezpośrednio na ocenę dostawcy.

Rejestracja partii na wejściu do magazynu to jednak nie wszystko, aby zapewnić dobrą jakość wyrobu. Pełne śledzenie partii materiałów zużywanych do produkcji pozwala na rejestrację, jaka partia materiałów jest składnikiem określonej partii wyrobu gotowego. Jeżeli klient złoży reklamację na nasz wyrób gotowy, to dzięki SAP bez problemu będziemy mogli sprawdzić, jakie materiały i jakie ich partie zostały użyte do jego wyprodukowania. Umożliwi to przedsiębiorstwu sprawdzenie, czy surowiec był na pewno dobry i czy przyczyn reklamacji należy szukać w innych punktach procesu, czy też wystarczy analiza samych składników wyrobu gotowego.

PEŁNA KONTROLA W MAGAZYNIE

Wiele wyrobów spożywczych charakteryzuje się określonym, najczęściej dość krótkim okresem do spożycia, a także specyficz-

nymi warunkami magazynowania. Każdy z wyrobów może posiadać własną, określoną na przykład warunkami sanitarnymi, strategię magazynowania, to znaczy przyjmowania i wydawania z magazynu.

Zastosowanie pełnej kontroli nad czasem dostępności do spożycia zapewnia firmie wydawanie wyrobów zgodnie z tym wymogiem, a także pozwala na łatwą identyfikację danej partii w magazynie. Dodatkowo, dzięki różnym strategiom wyszukiwania partii produkcyjnych, przedsiębiorstwo może wydawać wyroby zgodnie z życzeniem swoich klientów. Na przykład jedni z nich wybierają wyroby z co najmniej trzymiesięcznym okresem przydatności do spożycia, a inni tylko z jednomiesięcznym.

Połączenie danych o datach przydatności do spożycia z prostym, czytelnym sposobem rozmieszczania i wydawania z magazynu nie byłoby możliwe bez wykorzystania kodów kreskowych i skanerów. Rejestrowanie w magazynie nie tylko wyrobów, ale też surowców i opakowań poprzez system kodów kreskowych, umożliwia firmie sprawniejsze dzia-

O FIRMIE

7milowy dostarcza dynamicznie rozwijającym się firmom średniej wielkości narzędzia informatyczne w postaci systemów ERP i CRM oraz usługi doradcze zorientowane na podniesienie rentowności biznesu. Wdrożenia 7milowego są realizowane z wykorzystaniem autorskiej metodyki wdrożeniowej SPRINT, przygotowanej w oparciu o doświadczenia z wcześniejszych wdrożeń oraz wiedzę biznesową opartą na tzw. best practices, które stanowią kwintesencję sprawdzonych działań w zakresie zarządzania przedsiębiorstwem. 7milowy jest złotym partnerem takich producentów oprogramowania wspierającego zarządzanie przedsiębiorstwem, jak SAP i Microsoft. Więcej informacji: www.7milowy.pl

FOT. (2X) 7MILOWY

reklamacji, a co za tym idzie — mniej problemów logistycznych. Dokładna kompletacja na podstawie zapotrzebowania klienta jest możliwa dzięki wspomnianym już wcześniej kodom kreskowym wdrożonym w magazynie. Wykorzystanie pełnej specyfiki kodu kreskowego w SAP pozwala na kompleksowe wykorzystanie w całym obiegu w magazynie.

Zastosowanie kontroli systemu transportowego umożliwia kontrolę przewoźników firmy i przestrzeganych przez nich warunków, koniecznych dla zachowania świeżości i jakości wyrobów. Kontrola załadunku oraz jego optymalizacja pozwala na lepsze wykorzystanie zastosowanych środków transportu. Dodatkowo, połączenie z operatorami logistycznymi umożliwia wymianę między firmami informacji o ilości przewożonych produktów oraz informowanie o konieczności zastosowania odpowiednich środków transportowych.

RAPORTOWANIE

Wykorzystanie nowych technologii w zarządzaniu oraz optymalizacja procesu logistycznego nie byłyby możliwe bez szybkiego, bezpośredniego dostępu do kompletnej i aktualnej informacji o tym, co się dzieje w przedsiębiorstwie. Wyznaczenie wskaźników oceny, które pomogą określić, czy inwestycja postępuje we właściwym kierunku i czy jest opłacalna, może zostać zrealizowane w systemie za pomocą wielu raportów i analiz, które dodatkowo wspierane przez narzędzia BI (Business Intelligence), zapewniających właściwą informację. ■

Sebastian Biń

Lider Zespołu Logistyki w firmie 7milowy. Od ponad 9 lat uczestniczy w projektach wdrożeniowych. Odpowiedzialny za implementację modułu gospodarki magazynowej m.in. w Decora SA, Kopernik SA, Chemet SA, Dramers SA, Pfeifer und Langen Polska.

lanie, a także zbliżoną do zera omyłkowość podczas kompletacji zarówno pod potrzeby produkcyjne, jak i pod potrzeby zamówień klientów.

Wielu kierowników magazynu przeraża wykonanie inwentaryzacji w magazynach. Trudno się temu dziwić, zważywszy na czasochłonność procesu. Jednak sprawne wdrożenie systemu kodów kreskowych w SAP pozwala na szybką inwentaryzację, której efekty są widziane on-line.

W wielu przedsiębiorstwach inwentaryzacja jest dokonywana w okresach rocznych. Właściwszym rozwiązaniem jest przeprowadzanie jej w sposób ciągły. Dzięki temu firma będzie miała pełną kontrolę nad materiałami szybko rotującymi, którym powinna poświęcić więcej uwagi, niż tym, które rotują wolniej.

Nie tylko dobre zarządzanie materiałami bezpośrednio produkcyjnymi pozwala na oszczędności. Zarządzanie opakowaniami to jedna z bolączek wielu przedsiębiorstw. Narzędzie umożliwiające zarządzanie opakowaniami zarówno własnymi, jak i dostawców firmy, pozwala na bezpośrednie zestawienie ilości zarówno po stronie dostawcy, jak i odbiorcy. Nie dotyczy to tylko palet, ale także innych opakowań, jak na przykład butelki kaucjonowane, za które firma może w założonych okresach obciążać swoich klientów. Uzyskanie bezpośrednio z systemu SAP raportu bilansującego opakowania od dostawców, u klientów i wewnątrz firmy, pozwala

na łatwe podejmowanie związanych z nimi decyzji.

KLIENCI I ICH POTRZEBY

Podobnie jak w przypadku dostawców, dobra współpraca z klientami to jeden z czynników sukcesu przedsiębiorstwa. Określenie dostępności wyrobów gotowych pod zlecenia klienta daje firmie spożywczej możliwość bezpośredniego informowania kontrahentów o planie realizacji. Automatyczna zmiana harmonogramów, na przykład w wyniku przestoju produkcji, czy też innych czynników, daje firmie możliwość informowania klientów o tych zmianach.

Dodatkowo, połączenie tych informacji i sprzęgnięcie ich z wymianą danych przez EDI daje firmie, a także jej klientom, szybką, jasną informację, czego mogą się spodziewać.

Zarządzanie kredytem kupieckim bezpośrednio w zleceniach sprzedaży, a także w innych dokumentach oraz połączenie funkcjonalności z dostępnością wyrobów, umożliwia przedsiębiorstwu uzyskanie rzeczywistego obrazu zamówień i zestawienie ich z możliwościami realizacji zarówno od strony wewnętrznej, jak i od strony zamawiającego.

KOMPLETACJA I ZAŁADUNEK

Dokładne dostarczenie klientom tego, czego oczekują, to również redukcja ilości